

ดอกไม้ อันสงกรานต์

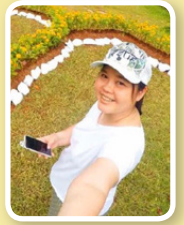
เมษายนปีที่แล้ว (2563) เหมือนกับว่าเราไม่มีวันสงกรานต์เป็นครั้งแรก

สงกรานต์ เป็นประเพณีของประเทศไทย กัมพูชา ลาว พม่า ชนกลุ่มน้อยชาวไทแถบเวียดนามและมณฑลยูนนานของจีน ศรีลังกาและทางตะวันออกของประเทศอินเดีย มีการสันนิษฐานว่า สงกรานต์ได้รับอิทธิพลมาจากเทศกาลโฮลีในอินเดีย แต่เทศกาลโฮลีจะใช้การสาดสีแทน เริ่มในทุกวันแรม 1 ค่ำเดือน 4 คือ ในเดือนมีนาคม

สงกรานต์เป็นคำสันสกฤต หมายถึง **“การเคลื่อนย้าย”** ซึ่งเป็นการอุปมาถึงการเคลื่อนย้ายของการประทับในจักรราศี คือ การเคลื่อนขึ้นปีใหม่ในความเชื่อของไทยและบางประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สงกรานต์สืบทอดมาแต่โบราณคู่กับตรุษ จึงเรียกรวมกันว่า **ประเพณีตรุษสงกรานต์** หมายถึง **ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่** เดิมวันที่จัดเทศกาลกำหนดโดยการคำนวณทางดาราศาสตร์ แต่ปัจจุบันระบุแน่นอนว่า 13 ถึง 15 เมษายน วันขึ้นปีใหม่ไทยเป็นวันเริ่มปีปฏิทินของไทยจนถึง พ.ศ. 2431 จากนั้นวันที่ 1 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่จนถึง พ.ศ. 2483

เดิมพิธีสงกรานต์เป็นพิธีกรรมที่เกิดขึ้นในสมาชิกครอบครัวหรือชุมชนบ้านใกล้เรือนเคียง แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนไปสู่สังคมวงกว้าง ช่วงเวลาที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษเป็นช่วงฤดูร้อน ประเพณีดั้งเดิมจึงมีการใช้น้ำเป็นองค์ประกอบหลักในพิธี ใช้น้ำให้แกกันเพื่อความชุ่มชื้น มีการสงน้ำพระเพื่อเป็นสิริมงคล ทำบุญตักบาตรไหว้พระ และขอพรจากผู้ใหญ่รำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับ สังคมไทยสมัยใหม่เกิดประเพณีกลับบ้านในเทศกาลสงกรานต์ ถือเป็นวันครอบครัว และมีการประชาสัมพันธ์ในเชิงท่องเที่ยวว่าเป็น Water Festival

แต่เหตุใดปีที่แล้วสงกรานต์บ้านเราจึงเงียบเหงา อย่างที่ทุกคนทราบทั่วโลกของเราเกิดโรคระบาดขึ้นและกระจายไปยังทั่วโลก ร่วมหนึ่งปีที่เรายังหนีไม่พ้นเจ้า COVID-19 นี้เสียที

เดือนมีนาคม 2564 ประเทศไทยได้รับวัคซีนป้องกัน COVID-19 เป็นครั้งแรก และเราวาดความหวังไว้ว่าเจ้าโรคระบาดนี้จะลดลงเสียที

และเดือนมีนาคมอีกนั่นแหละ ที่รัฐบาลได้ประกาศให้มีการจัดงานวันสงกรานต์ได้ แต่อยู่ในความเหมาะสมตามบริบทของสถานการณ์ในขณะนั้น

อย่างแรก คือ การพบปะผู้คนหรือมีการชุมนุมของคนจำนวนมาก เราปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลให้การแพร่กระจายของโรคเพิ่มมากขึ้น แต่หากเราสามารถป้องกันได้โดยการสวมถุงมือและหน้ากากอนามัย เราจะกลัวอะไรกัน

อย่างที่สอง เมื่อมีการเล่นน้ำสงกรานต์ เมื่อหน้ากากอนามัยเปียกจะลดประสิทธิภาพการป้องกันเชื้อโรคลง หากเป็นหน้ากากผ้า เมื่อเปียกน้ำจะแนบสนิทไปใบหน้า ทำให้หายใจลำบากมากขึ้น สุดท้ายเราคงต้องดึงหน้ากากนั้นลงจากใบหน้าเพื่อให้หายใจสะดวกขึ้น

อย่างที่สาม น้ำที่ใช้เล่นสงกรานต์นั้นสะอาดเพียงพอหรือไม่ บ่อยครั้งไปที่เราเห็นผู้เล่นสงกรานต์นำน้ำมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติและลำคลอง หากน้ำสกปรกกระเด็นเข้าตา เราใช้มือที่สวมถุงมือนี้แหละขยี้ตา หรือเราควรจะถอดถุงมือ แต่เราก็ไม่ได้ล้างมือให้สะอาดอยู่ดี ความเสี่ยงที่เชื้อโรคจะเข้าตาก็คงยังมีอยู่

การชุมนุมรวมตัว

หน้ากากอนามัยเปียก

ความสะอาดของน้ำ

คงจะมีอีกหลายประเด็นที่ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าเราสามารถเล่นน้ำในเทศกาลสงกรานต์ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยได้หรือไม่และอย่างไร เมื่อถึงวันสงกรานต์ ประชากรในประเทศไทยอาจจะได้รับวัคซีนกันครบถ้วนแล้ว ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้นเราอาจจะเล่นน้ำได้อย่างสบายใจมากขึ้นก็เป็นได้

นอกจากนี้วันที่ 13 เมษายนของทุกปี ยังเป็นวันผู้สูงอายุอีกด้วย ซึ่งในปี พ.ศ. 2525 รัฐบาลในสมัยนั้น (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ และปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ วันที่ 14 ธันวาคม 2525 อนุมัติให้วันที่ 13 เมษายนของทุกปี เป็นวันผู้สูงอายุ และได้เลือก “ดอกคำءวน” เป็นสัญลักษณ์ของผู้สูงอายุ

สาเหตุที่เลือกดอกไม้นี้ เนื่องจากต้นลำตวนเป็นพืชยืนต้นที่มีอยู่มากในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรรมราชชนนี เป็นต้นไม้ที่ให้ความร่มเย็น ลำต้นมีอายุยืน มีใบเขียวตลอดปี ให้ร่มเงาดีและดอกมีสีนวล กลิ่นหอม กลีบแข็งไม่ร่วงง่าย เหมือนกับผู้ทรงวิญญูที่คงคุณธรรมความดีงามไว้ให้เป็นแบบอย่างแก่ลูกหลานตลอดไป

เมื่อวันสงกรานต์เวียนมาถึงอีกครั้ง นอกจากเราจะให้ความสำคัญกับการเล่นน้ำในเทศกาลแล้ว เรายังมีประเพณีรดน้ำดำหัวอีกด้วย ซึ่งเป็นพิธีต่อเนื่องจากวันสงกรานต์หรือวันขึ้นปีใหม่ของไทย เป็นประเพณีที่แสดงถึงความเคารพนบถอบต่อบิดามารดา ผู้ใหญ่ หรือผู้มีพระคุณ เป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทีของผู้ผู้น้อย และขอขมาลาโทษที่ผู้น้อยอาจเคยล่วงเกินผู้ใหญ่ อีกทั้งเป็นการขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองตลอดไปตั้งแต่วันแรกของการเริ่มประเพณีสงกรานต์ จนถึงวันสุดท้ายของสงกรานต์ เป็นประเพณีนี้ยังทรงคุณค่ามาจนทุกวันนี้ เป็นคุณค่าที่ไม่ควรมองข้าม ไม่ว่าจะเป็ความสัมพันธในครอบครัว ปลูกฝังให้เด็กมีความเคารพและมีสมาธิมากขึ้น

นอกจากนี้การที่เด็กเล็กได้มีโอกาสรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ผู้นั้นยังเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ การที่เด็กได้อยู่กับครอบครัว และได้รับน้ำผู้ใหญ่พร้อม ๆ กับคุณพ่อคุณแม่ จะทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นใจ ใจเย็น มีสมาธิมากขึ้น

ด้านสังคม เด็ก ๆ สามารถเริ่มต้นการเข้าสังคมได้จากสังคมเล็ก ๆ อย่างครอบครัว และจะมีพัฒนาไปเรื่อย ๆ เป็นการเตรียมความพร้อมสู่การเข้าสังคมที่ใหญ่ขึ้นต่อไป และด้านจิตใจที่เด็กจะได้เรียนรู้ถึงประเพณีอันดีงามและควรสืบสาน ทั้งยังช่วยให้ลูกเห็นความสำคัญของคำว่าครอบครัวที่มีมากกว่าพ่อแม่ลูกด้วย

นอกจากนี้ยังเป็นเพิ่มคุณค่าให้แก่ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในบ้าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณค่าสำหรับลูกหลานทุกคน เพราะเป็นวัยที่ผ่านประสบการณ์ในแต่ละช่วงของชีวิตมากมาย สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ลูกหลานได้ เป็นวัยที่สร้างความสัมพันธ์ ความอบอุ่นให้กับลูกหลานได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสร้างคุณงามความดีให้เห็นและได้ปฏิบัติตาม

หากวันสงกรานต์ 2564 เรามีโอกาสได้ไปเล่นน้ำในช่วงเทศกาล @Rama หวังว่าทุกคนจะได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากับคนในครอบครัวกันอีกครั้งหนึ่งเช่นเดียวกัน

เพราะเราเลือกที่จะทำ และกินให้ **ดี** ได้
เพื่อสุขภาพของเรา

Cook it Better

เชฟรับเชิญ

ทุกวันเสาร์
เวลา 9:00-9:30 น.

By **RAMA**
CHANNEL

true visions 42

